

Brief42apr14

Paaszaterdag 2014

Beste Vrienden,

Velen van jullie zullen zich Millimolly herinneren, ofwel Molly, het lamme meisje dat een paar jaar geleden in Nederland op bezoek is geweest. Haar vader Henry was een goede vriend van me. Drie weken geleden is hij aan longkanker gestorven. Tot op het eind ben ik vaak bij hem op bezoek geweest. Nu is de familie druk bezig met het voorbereiden van de begrafenis. Dat is iets belangrijks, want bij de Luo mensen is je begrafenis toch wel het belangrijkste moment van je leven. Het spreekt vanzelf dat het mortuarium een rol speelt bij dit alles. Soms een kwalijke rol. Daarbij denk ik aan het grote mortuarium van het provinciale ziekenhuis. Ooit heb ik daar eens gezien hoe iemand over een grote berg lijken klom om een weggesmeten brancard te zoeken. Steekpenningen zijn er bij de vleet.

Dat ondervond de familie van Henry ook, en daarom brachten ze zijn lichaam zo snel mogelijk naar een beter mortuarium. Daar heb ik, samen met twee van zijn zoons, aan mijn vriend een laatste bezoek gebracht. Het was er allemaal net ietsje anders dan in Nederland. Bij de ingang werden we door twee dames met enkele vriendelijke kwinkslagen verwelkomd. Ze wezen ons de weg. In de volgende ruimte – in de open lucht – lag al meteen een overleden dame op een bed onder een wit laken.; je kon zien dat ze nog nieuw was, want ze had nog geen stikkertje op haar voorhoofd. Achter haar zag ik nog een groot aantal bedden met witte lakens. Daarna kwamen we in een kamer waar zes bedden stonden, zo dicht op elkaar dat je er net tussendoor kon. Op een er van lag Henry, het laken van zijn hoofd weggeslagen zodat je zijn gezicht kon zien. Met een plakkertje op zijn voorhoofd. Om de beurt hebben we een gebed voor hem gezegd. We konden niet te lang blijven, want er hing zoveel formaline in de lucht dat ik er 's avonds in bed nog pijn van in mijn ogen had. De begrafenis vindt volgend weekend plaats, uitgesmeerd over drie dagen.

Een van de leuke dingen hier in huis is dat we vaak bezoekers hebben, allemaal mensen die wat met missie en ontwikkelingswerk te doen hebben. Soms zijn het oude rotten in het vak, soms nieuwelingen. Soms zijn het zeurpieten, soms mensen die alles weten. Ik verbaas me nog steeds dat er zoveel mensen zijn die “armoede” willen zien. Die komen wel aan hun trekken. Het eigenaardige is dat de normale armen die ze zien – alle mensen dus die hier wonen – zichzelf meestal helemaal niet arm voelen. En dat zijn ze dan ook niet. Het is moeilijk om die bezoekers tot andere gedachten te brengen: ze laten zich hun geliefde vooroordeel niet afnemen. Anderen hebben hun ogen wel goed open. Eentje ontdekte vorige maand dat er van de vijf rontgentoestellen in het grote ziekenhuis er maar een werkte. Al maanden niet. Dat is geen armoede. Het gaat meestal om gedragsverandering, en niet alleen van de lui hier, ook van onze broeders en zusters over de hele wereld. Een nieuwe Paasgeest.

Van Pasen merk je hier betrekkelijk weinig. Vanmorgen vroeg ik aan twee mannen in de stad of hun vrouw al een kip voor Pasen aan het braden was. Nee, bij beide werd het gewoon alledaagse maïsbrood met boerenkool; behalve in de kerk werd Pasen niet gevierd. Boerenkool ja; de meest gegeten groente is boerenkool: een variant met platte blaren, en er hoeft geen nachtvorst overheen te gaan. Als er in een familie Pasen wordt gevierd is het meestal doordat de kinderen nieuwe kleren krijgen.

Over kleren als cadeau las ik iets vreemds in de krant. In een afgelegen gebied van Kenia, waar de mannen nog in een deken rondwandelen, gaf een vrouw haar man van haar eigen gespaarde centen een stel ondergoed cadeau. De man werd kwaad over die geldverkwisting en gaf zijn vrouw een pak slaag. Mensen kwamen aangesneld op het geschreeuw van de gewonde vrouw, en wisten de man tot bedaren te brengen. De vrede werd hersteld toen de man zijn vrouw vergaf. Gedragsverandering.

Ik las nog iets leerzaams in de krant. In Oeganda heeft een atletiek-trainer een nieuwe methode uitgevonden om hardloopsters te vormen. Ze moeten eerst zwanger worden, zegt hij, en dan na vier maand abortus plegen; dan is hun vrouwelijke apparatuur zo mooi opgerekt dat ze hardlopkampioenen worden. Hijzelf wilde wel een handje helpen om het proces op gang te brengen.

Vanmorgen las ik nog iets. De Keniaanse overheid wil de politie beter in staat stellen om wegrennende criminelen te pakken te krijgen. Daarom gaan ze nu de politie van rolschaatsen voorzien. Ik wens jullie allemaal mooie Paasdagen toe, met veel vreugde en dankbaarheid.

Hans